

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українознавчі студії

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія/ Sociology»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/2021
Семестр 2
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання англійська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: Ярослав Соболєвський

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

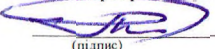
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник(и):

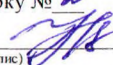
Ярослав Соболєвський, д. філос. н., доцент кафедри історії філософії, філософський факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри історії філософії

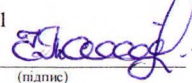
 (Тарас Кононенко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» серпня 2020 року № 2
Голова науково-методичної комісії Маслікова І.І.
(підпис)

Погоджено з науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року №1
Голова науково-методичної комісії Тетяна Червінська
(підпис)

1. Мета дисципліни – дати студентам теоретичні знання та практичні навички для розуміння специфіки українознавчих студій, українознавства як інтегративної системи знань про Україну і світове українство.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: студенти мають бути знайомі з культурно-історичними, соціально-економічними та суспільно-політичними процесами в Україні.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Вивчення дисципліни «Українознавчі студії» супроводжується розбором українських істотних явищ, визначальним підходом до яких є інтегративний підхід як ключова тенденція сучасного наукового пізнання. Опорними дослідницькими принципами є системність, комплексність, єдність логічного та історичного, національного та загальнолюдського, суспільного та особистісного, теорії та практики, навчання та виховання. Ключове місце в новітніх наукових розвідках з українознавчих студій посідає соціогуманітарний пошуковий інструментарій. Таких підходів і принципів вимагає сучасне українознавство, оскільки комплексне міждисциплінарне розроблення українознавчого матеріалу уможливило системне бачення України і українства, як в минулому, так і в сьогоденності. Опіраючись на таку базу, студентство, слухаючи курс з українознавчих студій, зможе опанувати знання про Україну як цілісне і виняткове буттєво-культурне явище з усіма багатоманітними проявами. Закінчується вивчення дисципліни написанням студентами самостійної роботи.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Сформувати у здобувача вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» ряд загальних компетентностей, які достатні для виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю;
- Забезпечити викладання навчальної дисципліни засобами сучасних передових методик (у тому числі дистанційного електронного навчання).
- Якісно організувати самостійну роботу студентів в межах навчальної програми, забезпечити системний взаємозв'язок із навчальними заняттями та самостійною роботою;
- Забезпечити добротне керівництво самостійною роботою студентів;
- Забезпечити доброякісний проміжний та підсумковий контроль виконання студентами вимог навчальної програми;
- Забезпечити внутрішній та зовнішній контроль якості виконання навчальної програми.
- Забезпечити досягнення студентами програмних компетентностей та очікуваних результатів навчання за дисципліною «Українознавчі студії».

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- зк04. Здатність працювати в міжнародному контексті, зокрема читати професійну літературу, писати й спілкуватися англійською або іншими іноземними мовами
- зк11. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел
- фк04. Здатність зіставляти соціокультурні особливості, соціальні відмінності та нерівності, причини їхнього виникнення та наслідки для суспільного розвитку
- фк13. Здатність здійснювати соціологічний аналіз актуальних суспільно-політичних, економічних і культурних подій, процесів та явищ сучасності
- фк15. Здатність проводити порівняльні дослідження та робити висновки стосовно природи і причин подібностей і відмінностей різних соціумів
- фк16. Здатність до критичного аналізу закономірностей соціального, політичного, економічного і духовного життя сучасного суспільства

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні тенденції розвитку українознавства як науки, геополітичні та соціокультурні чинники розвитку, основні наукові осередки та провідні дослідники, головні здобутки	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Контрольна робота, письмова робота	15
1.2	Основні типи етнотериторіальних одиниць України. Історико-етнографічне районування України. Матеріальний і духовний складники української народної культури	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Контрольна робота, письмова робота	15
2.1	Проводити інтер- та міжкультурні дослідження, використовуючи понятійно-категоріальний апарат українознавчих студій та новітні методи та підходи для характеристики соціокультурних процесів в Україні і в культурних регіонах світу	Лабораторні заняття, самостійна робота	Практичні завдання	15
2.2	Демонструвати знання спеціалізованої літератури із українознавчих історико-культурних досліджень	Лабораторні заняття, самостійна робота	Практичні завдання, самостійна робота з аналізу даних	20
2.3	Сприяти аналізу тенденцій, закономірностей, причин та наслідків розвитку й проблем українського суспільства	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Практичні завдання, самостійна робота з аналізу даних	25
2.4	Здатність визначати самобутні риси української культури в інтелектуальній та художній сферах, темах українського фольклору та ціннісно-смыслових і знаковокомунікативних механізмах на шляхах культурної та соціальної самоідентифікації	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Самостійна робота з аналізу даних	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4
прн02. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземною мовою, фахово використовувати соціологічну термінологію	+	+		+		
прн06. Здійснювати реферування наукових джерел (державною та іноземною мовами), обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки	+	+		+		
прн16. Зіставляти соціокультурні відмінності та соціальні нерівності; причини їхнього виникнення та наслідки для розвитку соціуму			+			
прн19. Здійснювати соціологічний аналіз актуальних суспільно-політичних, економічних і культурних подій, процесів та явищ сучасності		+	+			+
прн21. Проводити порівняльні дослідження та робити висновки стосовно природи і причин подібностей і відмінностей різних соціумів			+		+	
прн22. Здійснювати критичний аналіз закономірностей соціального, політичного, економічного і духовного життя сучасного суспільства			+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 2.4 – 20/12 балів
2. Самостійна робота з аналізу даних, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 2.4 - 20/12 балів
3. Виконання завдань на практичних заняттях РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 2.4 – 20/12 балів

- підсумкове оцінювання – іспит, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.3, РН 2.4 – 40/24

- умови допуску до підсумкового оцінювання: Написання самостійної роботи є обов'язковим. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* для одержання допуску до іспиту обов'язковим є виконання невиконаних завдань практичних занять.

7.2 Організація оцінювання:

1. Контрольна робота за темами 1-5, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.2 – після теми 3
2. Самостійна робота РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 2.4 – після теми 5
3. Виконання завдань на практичних заняттях з тем 1-5 РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 2.4 – протягом семестру

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Номер та назва теми	Кількість годин		
	Лекційні	Практичні	Самостійна робота
1. Українознавчі студії як наукова дисципліна, основні поняття та визначення. Класичні та сучасні культурологічні теорії та методи досліджень українознавчих студій	2	2	18
2. Матеріальні та духовні складники української культури: соціально-історичні аспекти	2	2	18
3. Суспільно-політичні ідеї сучасного українознавства	2	4	18
4. Українознавчі студії та соціально-економічні аспекти	4	4	18
5. Сучасні тенденції співіснування української та світових культур в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу	4	4	18
Всього	14	16	90

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.

Практичні заняття - 16 год.

Самостійна робота - 90 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Berkhoff K. C. Harvest of Despair: Life and Death in Ukraine under Nazi Rule. Cambridge, Mass.: Belknap Press of Harvard University Press, 2004. 448 p.
2. Klid B., Motyl A. J. The Holodomor Reader: A Sourcebook on the Famine of 1932–1933 in Ukraine. Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2012. 434 p.
3. Lindheim R. Luckyj G. Towards an Intellectual History of Ukraine: An Anthology of Ukrainian Thought from 1710 to 1995. Toronto: University of Toronto Press, 1996. 420 p.
4. Magocsi P. R. A History of Ukraine: the Land and Its People. 2nd ed. Toronto: University of Toronto Press, 2010. 894 p.
5. Plokhy S. The Gates of Europe: A History of Ukraine. New York: Basic Books, 2015. 460 p.
6. Ševčenko I. Ukraine between East and West. Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 2009. 234 p.
7. Yekelchik S. Ukraine: Birth of a Modern Nation. By. Oxford, England: Oxford University Press, 2007. 280 p.

Додаткова

1. Krindatch A. D. Religion in Post-Soviet Ukraine as a Factor of Regional, Ethno-Cultural and Political Diversity. *Religion, State and Society*. 2003. Volume 31. Issue 1. PP. 37-73.
2. Molchanov M. A. Borders of Identity: Ukraine's Political and Cultural Significance for Russia. *Canadian Slavonic Papers / Revue Canadienne des Slavistes*. 1996. Volume 38, Issue 1/2. PP. 177-193.
3. Plokhy S. Between Moscow and Rome: The Struggle for the Greek Catholic Patriarchate in Ukraine. *Journal of Church and State*. 1995. Volume 37. Issue 4. PP. 849-67.

4. Popescu N., Wilson A. The Limits of Enlargement-Lite: European and Russian Power in the Troubled Neighbourhood. *European Council on Foreign Relations Policy Report*. 2009.
5. Sevcenko I. Ukraine between East and West. *Harvard Ukrainian Studies*. 1992. Volume 16. Issue 1/2. PP. 174-183.
6. Yelensky V. Religion, Church, and State in the Post-Communist Era: The Case of Ukraine (with Special References to Orthodoxy and Human Rights Issues). *Brigham Young University Law Review*. 2002. Volume 2002. Issue 1. PP. 460-461.

10. Додаткові ресурси:

1. *East/West: Journal of Ukrainian Studies* is a scholarly, peer-reviewed, online periodical, publishing original research articles, reviews and review articles <https://ewjus.com/index.php/ewjus>